

ClientEarth[®]

Frank Bold

GREENPEACE

Poprawki do druku nr 342.

Do uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2021 r. ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw wprowadza się do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 1 pkt. 1 otrzymuje brzmienie:

po art. 44 dodaje się art. 44a w brzmieniu:

„44a. Organizacji ekologicznej służy prawo wniesienia odwołania lub skargi do sądu administracyjnego od decyzji, o której mowa w art. 84 ust. 1, w zakresie stwierdzenia braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Przepisy art. 44 ust. 1–3 stosuje się odpowiednio.”;

Uzasadnienie

Proponowane przepisy nie eliminują braku możliwości zaskarżenia przez organizacje ekologiczne decyzji o odstąpieniu od oceny oddziaływania na środowisko. Dostęp do sądu gwarantowany przez art. 11 dyrektywy z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (dalej jako: dyrektywa, dyrektywa OOS) obejmuje różne rodzaje decyzji dotyczących przedsięwzięć objętych regulacją tej dyrektywy, w tym decyzje o konieczności lub braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Art. 11 dyrektywy stanowi wierną transpozycję art. 9 ust. 2 Konwencji z Aarhus (dalej jako: KA). Zgodnie z tym artykułem, państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić, aby zainteresowana społeczność „miała dostęp do procedury odwoławczej przed sądem lub innym niezależnym i bezstronnym organem ustanowionym ustawą, by zakwestionować materialną lub proceduralną legalność decyzji, działań lub zaniechań, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących udziału społeczeństwa”. Dyrektywa wymaga również, aby państwa członkowskie ustaliły, na jakim etapie może nastąpić zaskarżenie decyzji, działań lub zaniechań.

Zarówno Komitet do spraw Przestrzegania Konwencji z Aarhus (ACCC) jak i Trybunał Sprawiedliwości UE potwierdził, że art. 9 ust. 2 KA i art. 11 dyrektywy OOS nie ograniczają się do zaskarżania OOS lub procedury prowadzącej do jej przyjęcia. W ustaleniach dokonanych w zgłoszeniu ACCC/C/2010/50 (Czechy) Komitet stwierdził, że Republika Czeska naruszyła art. 9 ust. 2 KA, ponieważ organizacje pozarządowe otrzymały jedynie ograniczoną legitymację do zaskarżenia ostatecznego pozwolenia na podjęcie decyzji. Przepis art. 9 ust. 2 KA ustanawia natomiast prawo dostępu do wymiaru sprawiedliwości w odniesieniu do wszystkich rodzajów decyzji, które są lub powinny być objęte udziałem społeczeństwa zgodnie z dyrektywą OOS, lub które wpływają na prawo zainteresowanej społeczności do udziału w podejmowaniu takich decyzji. Są to między innymi:

- OOS obarczone błędami (C-137/14, Komisja Europejska/Niemcy, ECLI:EU:C:2015:683, punkty 47–51),
- decyzje o niepoddawaniu danego projektu OOS (decyzje ustalające obowiązek OOS) C-570/13 Gruber, punkt 42–50 i C-75/08 Melior; ECLI:EU:C:2009:279, punkt 59 oraz ACCC/C/2010/50 (Republika Czeska), punkt 82.,
- ostateczne pozwolenie na podjęcie decyzji (ACCC/C/2010/50 (Republika Czeska), gdzie Komitet stwierdził: „uprawnienia organizacji pozarządowych z art. 9 ust. 2 konwencji nie są ograniczone wyłącznie do procedury przeprowadzania OOS, lecz

dotyczą wszystkich etapów procesu podejmowania decyzji zezwalającej na działanie objęte art. 6.” Patrz również ACCC/C/2011/58 (Bułgaria), ECE/MP.PP/C.1/2013/4, punkty 72–81, gdzie Komitet wyjaśnił, że zainteresowana społeczność musi mieć możliwość zaskarżenia ostatecznych pozwoleń na podjęcie decyzji, gdy naruszając prawo nie przeprowadzono OOŚ, lub gdy wnioski zawarte w OOŚ nie zostały uwzględnione w ostatecznym pozwoleniu. Patrz również sprawy TSUE C- 72/95 Kraaijeveld; C-435/97 WWF i inni; C-201/02 Wells; C-263/08 Djurgarden, ECLI:EU:C:2009:631, punkty 37–39; C-115/09

W prawie polskim organizacje ekologiczne mają ograniczone możliwości zaskarżania decyzji środowiskowych, w których stwierdzono brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W odniesieniu do takich decyzji nie ma zastosowania art. 44 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej jako: ustawa, ustawa o.o.ś.) przyznający organizacjom prawo złożenia odwołania. Zastosowanie może ewentualnie mieć art. 31 § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej jako: k.p.a.), pozwalający organizacji na ubieganie się o dopuszczenie do toczącego postępowania, co w konsekwencji da jej prawo także do złożenia odwołania. Natomiast art. 31 k.p.a. nie może być uznany za wystarczający do prawidłowej transpozycji art. 11 dyrektywy, ponieważ:

1. jest on dla organizacji mniej korzystny niż art. 44 ustawy o.o.ś.– a brak jest podstaw do takiego różnicowania uprawnień organizacji w zależności od tego jaki rodzaj decyzji dotyczących przedsięwzięć objętych regulacją dyrektywy zaskarżają;
2. skorzystanie z procedury odwoławczej na podstawie art. 31 k.p.a. zależy od uznania organu prowadzącego postępowanie (organ ten decyduje czy za udziałem organizacji przemawia interes społeczny), a nie od spełnienia przez tę organizację obiektywnych, określonych prawem warunków;
3. skorzystanie z procedury odwoławczej na podstawie tego artykułu zależy od wcześniejszego udziału organizacji w postępowaniu administracyjnym, ponieważ o dopuszczenie do postępowania można ubiegać się tylko w czasie trwania tego postępowania, nie zaś po jego zakończeniu. Uznać to należy za sprzeczne z zasadą powszechnego dostępu do wymiaru sprawiedliwości stwierdzoną przez Trybunał Sprawiedliwości (zob. wyrok w sprawie C-664/15 (Protect Natur) pkt 95–97).

W świetle przedstawionych wyżej argumentów należy postulować dodanie art. 44a ustawy o.o.ś., tak aby miał on zastosowanie także do decyzji środowiskowych stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Proponowana treść tego artykułu zawiera jednocześnie odesłanie do przepisów art. 44 ust. 1–3, co oznacza, że do organizacji z niego korzystającej będzie stosowało się wymogi zawarte w tych przepisach.

Przyjęcie tej poprawki oznaczałoby, że powinna ona zmienić treść art. 1 pkt 1 ustawy nowelizującej, co w konsekwencji oznacza, że wszystkie kolejne poprawki powinny znaleźć się w ustawie nowelizującej pod punktami zwiększonymi o jeden.

2) w art. 1 w pkt. 1 w lit. a, zmieniany ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Organ właściwy do wydania decyzji, o których mowa w ust. 1, dotyczących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, niezwłocznie po wydaniu decyzji, podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy, a także udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu treść tej decyzji oraz treść poprzedzającej ją decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W informacji wskazuje się dzień udostępnienia treści decyzji.

Uzasadnienie

Proponowana zmiana polega na usunięciu okresu 14 dni, na który udostępniana ma być treść decyzji. Tak sformułowany przepis niesie za sobą ryzyko usuwania przez organy treści decyzji z BIP po upływie wskazanego okresu. Podmioty zainteresowane powinny mieć możliwość swobodnego zapoznania się z treścią decyzji w każdym momencie, zarówno podczas biegu terminu na złożenie odwołania lub skargi do sądu administracyjnego, jak i po ich upływie.

Jednocześnie zmiana nakłada na organ obowiązek udostępnienia w BIP - obok treści zezwolenia inwestycyjnego - treści poprzedzającej go decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dalej również jako: decyzja środowiskowa), która jest kluczowa dla kontroli zgodności treści zezwolenia z decyzją środowiskową. Zapoznanie się z tą decyzją jest szczególnie istotne ze względu na wprowadzone w projekcie szczególne wymagania dotyczące treści odwołania (projektowany art. 86g ust. 3).

3) w art. 1 w pkt. 1 w lit. b, zmieniany ust. 6a otrzymuje brzmienie:

„6a. Dokumentację sprawy, o której mowa w ust. 6, udostępnia się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni, na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 86g ust. 1. Art. 12 ust. 1 i art. 15 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.”;

Uzasadnienie

O ile sama decyzja następcza, o której mowa w art. 72 ust. 1 ma być udostępniana w Internecie, to pozostała dokumentacja sprawy ma być udostępniana zgodnie z przepisami działu II ustawy o.o.ś. (projektowany art. 72 ust. 6a). Dział II ustawy dotyczy udostępniania informacji o środowisku na wniosek. Udostępnianie dokumentów w trybie tego działu oznacza, że organizacja musiałaby złożyć wniosek o ich udostępnienie, a organ miałby potencjalnie 30 dni na przekazanie informacji (art. 14 ust. 1 ustawy). Dodatkowo za udostępnianie informacji w tym trybie przewidziane jest pobieranie opłat (art. 26–28 ustawy), co także godzi w prawo obywateli do równego udziału w postępowaniach dotyczących środowiska.

Proponowana zmiana przepisów nie stanowi prawidłowej transpozycji dyrektywy do prawodawstwa krajowego. Taka konstrukcja znacząco utrudni zainteresowanym podmiotom zapoznanie się z dokumentacją sprawy przed upływem terminu na złożenie odwołania.

Zapoznanie się z aktami postępowania jest szczególnie istotne ze względu na wprowadzone w projekcie szczególne wymagania dotyczące treści odwołania (projektowany art. 86g ust. 3). Dlatego też proponuje się wprowadzenie odrębnego, przyspieszonego i uproszczonego trybu udostępniania tej dokumentacji uprawnionym podmiotom.

4) w art. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w art. 85 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, niezwłocznie po jej wydaniu, podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniami i opiniami organów, o których mowa w art. 77 ust. 1, a także udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu treść tej decyzji **wraz z niezbędną dokumentacją sprawy**. W informacji wskazuje się dzień udostępnienia treści decyzji. Przepis stosuje się odpowiednio do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej bez przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.”;

Uzasadnienie

Proponowana zmiana polega na usunięciu okresu 14 dni, na który udostępniana się treść decyzji. Tak sformułowany przepis niesie za sobą ryzyko usuwania przez organy treści decyzji z BIP po upływie wskazanego okresu. Podmioty zainteresowane powinny mieć możliwość swobodnego zapoznania się z treścią decyzji w każdym momencie, zarówno podczas biegu terminu na złożenie odwołania lub skargi do sądu administracyjnego, jak i po ich upływie.

Jednocześnie zmiana nakłada na organ obowiązek udostępnienia w BIP - obok treści decyzji - niezbędnej dokumentacji sprawy. Niezbędna dokumentacja sprawy jest obecnie zdefiniowana w art. 33 ust. 2 ustawy.

Możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy (tj. wnioskiem o wydanie decyzji wraz z wymaganymi załącznikami - kartą informacyjną przedsięwzięcia, raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz ze wszelkimi uzupełnieniami, postanowieniami organu i stanowiska innych organów) jest kluczowa dla możliwości skorzystania z uprawnień przysługujących organizacjom ekologicznym na podstawie art. 44 ust. 2 i 3 ustawy.

W obecnym stanie prawnym dane o najważniejszych dokumentach (wniosku, raporcie i in.) zamieszczane są obowiązkowo w publicznie dostępnym wykazie (art. 21 ust. 2 ustawy), jednakże nie oznacza to udostępnienia treści tej dokumentacji. Organizacje ekologiczne i inne zainteresowane strony muszą w takim przypadku korzystać z trybu przewidzianego w Dziale II ustawy, co wiąże się z wielodniowym oczekiwaniem na udostępnienie treści dokumentów. Proponowana zmiana pozwoli to oczekiwanie wyeliminować, przyspieszając postępowanie.

5) **w art. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:**

„3) po art. 86d dodaje się art. 86e–86h w brzmieniu:

„Art. 86e. 1. Organ rozpatrujący odwołanie od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może w uzasadnionych przypadkach wstrzymać natychmiastowe wykonanie tej decyzji. **Wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji następuje z urzędu lub na wniosek.**

2. Wstrzymanie albo odmowa wstrzymania natychmiastowego wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.

3. Postanowienie, o którym mowa w ust. 2 organ wydaje w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o wstrzymanie natychmiastowego wydania decyzji. Przepisu nie stosuje się, gdy wstrzymanie natychmiastowego wykonania decyzji następuje z urzędu.

4. W przypadku wstrzymania wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ, który wydał tę decyzję, niezwłocznie informuje o tym organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 lub organ właściwy w sprawie wznowienia postępowania w przedmiocie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1, gdy stała się ona ostateczna.

5. Organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1, zawiesza postępowanie w terminie 7 dni od powzięcia informacji o wstrzymaniu wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przepis art. 97 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

6. Organ, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, informuje niezwłocznie organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1, o ustąpieniu przyczyny uzasadniającej zawieszenie postępowania, o której mowa w ust. 5.

7. Przepisy ust. 4–6 stosuje się odpowiednio przed organem rozpatrującym odwołanie od decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1.

8. Organ rozpatrujący odwołanie od decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1, zawieszając postępowanie wstrzymuje wykonanie tej decyzji, jeżeli nadano jej rygor natychmiastowej wykonalności, .

9. Organ właściwy w sprawie wznowienia postępowania w przedmiocie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1, w sytuacji o której mowa w ust. 1, wstrzymuje z urzędu wykonanie tej decyzji.

10. Wstrzymanie wykonania decyzji, o którym mowa w ust. 9 traci moc z dniem utrzymania w mocy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez organ, o którym mowa w ust. 1.

Art. 86f. 1. Do skargi na decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach stosuje się art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami

administracyjnymi, z tym że przez trudne do odwrócenia skutki, o których mowa w art. 61 § 3 tej ustawy, rozumie się **w szczególności** następstwa wynikające z podjęcia realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego wydano skarżoną decyzję.

2. Sąd rozpatruje wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku do sądu.

3. W przypadku wydania postanowienia o wstrzymaniu wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wojewódzki sąd administracyjny rozpoznaje skargę na tę decyzję w terminie 3 miesięcy od dnia wydania tego postanowienia.

4. Naczelny Sąd Administracyjny rozpoznaje zażalenie na postanowienie w sprawie wstrzymania wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w terminie 2 miesięcy od dnia wpływu zażalenia.

5. Przepisy art. 86e ust. 4–6 stosuje się odpowiednio.

Uzasadnienie

Uzasadnienie do art. 86e

Problem nadawania decyzjom o środowiskowych uwarunkowaniach rygoru natychmiastowej wykonalności rozwiązany ma być przez dodanie do ustawy o.o.ś. artykułu 86e pozwalającego organom odwoławczym, aby w uzasadnionych przypadkach, wydawały postanowienia wstrzymujące natychmiastowe wykonanie decyzji środowiskowej (czyli postanowienie uchylające rygor). Jest to propozycja godna poparcia, jednak konieczne jest wprowadzenie do niej uzupełnienia wskazującego, że wydanie tego postanowienia może nastąpić zarówno na wniosek, jak i z urzędu.

W dalszym ciągu przepisy nie gwarantują zawieszającego skutku procedury odwoławczej (brak zawieszenia postępowania w sprawie decyzji następczych w sytuacji, gdy od decyzji środowiskowej z nadanym rygorem natychmiastowej wykonalności wniesiono odwołanie lub gdy decyzja środowiskowa jest zaskarżona do sądu). Problemu tego nie rozwiąże projektowany art. 86f ust. 5–7 ustawy. Przepisy te stanowią, że organy właściwe do wydania tylko niektórych spośród decyzji następczych wymienionych w art. 72 ust. 1 ustawy miałyby obowiązek zawieszenia swojego postępowania w przypadku, gdy sąd administracyjny wstrzymał wykonanie decyzji środowiskowej dla danego przedsięwzięcia (organ, który wydał decyzję środowiskową miałby przy tym obowiązek poinformowania odpowiednich organów właściwych w sprawach decyzji następczych o wstrzymaniu wykonania decyzji środowiskowej). Analiza poszczególnych specustaw wykazała, że zawieszenie postępowania powinno obejmować pełny katalog decyzji następczych wymienionych w art. 72 ust. 1. Obecnie proponowane przepisy nie obejmują m.in. decyzji o warunkach zabudowy zagospodarowania terenu; decyzji lokalizacyjnych wydawanych na podstawie specustaw (noszą one różne nazwy w różnych specustawach); zezwolenia na budowę obiektu jądrowego wydawanego

na podstawie ustawy Prawo atomowe (po którym to zezwoleniu wymagane jest jeszcze pozwolenie na budowę).

Większość przedsięwzięć, w tym realizowanych na podstawie specustaw, wymaga więcej niż dwóch decyzji – tj. nie tylko decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i pozwolenia na budowę (lub decyzji stanowiącej ekwiwalent tego pozwolenia), ale decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji lokalizacyjnej i dopiero potem pozwolenia na budowę (niektóre rodzaje przedsięwzięć wymagają dodatkowo jeszcze innych decyzji, np. obiekty jądrowe - zezwolenia na budowę obiektu jądrowego wydawanego na podstawie Prawa atomowego, a lotniska – decyzji o zezwoleniu na założenie lotniska wydawanej na podstawie Prawa lotniczego). Następnie trzeba wskazać, że decyzje lokalizacyjne wydawane na podstawie specustaw także określają w sposób wiążący pewne aspekty dotyczące ochrony środowiska. Przykładowo decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej zatwierdza już wycinkę drzew pod planowaną linię tak, że po jej uzyskaniu nie jest potrzebne zdobycie zezwolenia na usuwanie drzew znajdujących się poza lasami, normalnie wymaganego na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Po wydaniu decyzji lokalizacyjnej po stronie Lasów Państwowych powstaje obowiązek usunięcia drzew w lesie (art. 9yb ustawy o transporcie kolejowym); decyzja lokalizacyjna określa m.in. warunki wynikające z potrzeb ochrony środowiska (art. 9q ust. 1 pkt 3 ustawy o transporcie kolejowym). Wyłączenie możliwości zawieszenia postępowania w sprawie decyzji lokalizacyjnych i – w domyśle – pozostawienie takiej możliwości dopiero na etapie pozwolenia na budowę może doprowadzić do sytuacji, w której pewne fakty zostaną już dokonane (np. drzewa zostaną usunięte) na podstawie decyzji lokalizacyjnej, więc nawet zaskarżenie (czy nawet późniejsze uchylene decyzji środowiskowej) i wstrzymanie postępowania w sprawie pozwolenia na budowę nie będą tu wystarczające.

Dodatkowo - z uwagi na praktykę organów odwoławczych, które prowadzą postępowania w tym zakresie bardzo długo - należy wskazać termin w jakim organ ma rozpatrzyć wniosek o wstrzymanie natychmiastowej wykonalności decyzji. Jednocześnie należy dodać obowiązek poinformowania przez organ, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o wstrzymaniu wykonania decyzji organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1, żeby umożliwić mu niezwłoczne zawieszenie postępowania. W przepisie dotyczącym zawieszenia usunięto zwrot „w całości lub w części”, ze względu na fakt, że zawieszenie postępowania w części w tym przypadku jest bezcelowe i nie ma oparcia w przepisach k.p.a.

W 86e ust. 7–8 dodano przepis przewidujący odpowiednie stosowanie przepisów o zawieszeniu postępowania inwestycyjnego przez organ odwoławczy, wskazując jednocześnie, że organ ten ma obowiązek wstrzymać wykonanie decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności. W ust. 9–10 dodano natomiast regulację wprowadzającą obowiązek wstrzymania wykonania decyzji inwestycyjnej, gdy stała się ona ostateczna. Regulacje te są niezbędne do zapewnienia odpowiedniego poziomu ochrony środowiska i zapobiegnięcia wyrządzeniu nieodwracalnych szkód, w sytuacji, gdy decyzje inwestycyjne zostały wydane przez organy pierwszej lub nawet drugiej instancji, przed zakończeniem postępowań w przedmiocie wydania decyzji środowiskowych. Jeżeli bowiem można wstrzymać wykonanie decyzji środowiskowych lub zawiesić postępowanie w przedmiocie wydania decyzji inwestycyjnej, tym bardziej powinien istnieć obowiązek wstrzymania wykonania wydanych już decyzji inwestycyjnych.

Uzasadnienie do art. 86f

Konsekwencją zmian w art. 86e jest zastąpienie art. 86f ust. 5–7 ustępem 5 o treści „Przepisy art. 86e ust. 4–6 stosuje się odpowiednio”. Jednocześnie wskazano, że przez trudne do odwrócenia skutki, o których mowa w art. 61 § 3 p.p.s.a., rozumie się na gruncie art. 86f w szczególności następstwa wynikające z podjęcia realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego wydano skarżoną decyzję, a nie wyłącznie takie następstwa. Nie znajduje bowiem uzasadnienia tak daleko idące zawężanie kompetencji sądu administracyjnego i umożliwianie mu wstrzymania wykonalności decyzji wyłącznie w tym jednym przypadku.

6) w art. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) po art. 86d dodaje się art. 86e–86h w brzmieniu:

Art. 86g. 1. Organizacji ekologicznej powołującej się na swoje cele statutowe, jeżeli prowadzi ona działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie **wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1**, także w przypadku gdy nie brała ona udziału w postępowaniu prowadzonym przez organ pierwszej instancji, lub stronie postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach służy prawo do wniesienia odwołania **od decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1, poprzedzonej decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach**. W postępowaniu odwoławczym organizacja ekologiczna uczestniczy na prawach strony.

2. Odwołanie przysługuje w zakresie, w jakim organ właściwy do wydania **decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1**, jest związany decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z art. 86 pkt 2. **Organ odwoławczy nie jest związany granicami odwołania.**

3. Odwołanie zawiera:

1) wskazanie, w jakim zakresie **decyzja, o której mowa w art. 72 ust. 1** jest niezgodna z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub nie uwzględnia jej postanowień;

2) uzasadnienie,

3) w przypadku odwołania wnoszonego przez stronę postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – informacje lub dokumenty potwierdzające prawa rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, zawierające co najmniej numer działki ewidencyjnej oraz, o ile został ujawniony, numer jej księgi wieczystej.

4. Bieg terminu na wniesienie odwołania rozpoczyna się po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło udostępnienie treści decyzji zgodnie z art. 72 ust. 6.

5. Organizacji ekologicznej lub stronie, o których mowa w ust. 1, służy skarga do sądu administracyjnego w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1, poprzedzonej decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie, o którym mowa w ust. 2, także w przypadku gdy nie brały udziału w postępowaniu w sprawie wydania tej decyzji. Sąd administracyjny nie jest związany granicami skargi.

6. Skarga zawiera:

1) wskazanie, w jakim zakresie **decyzja, o której mowa w art. 72 ust. 1** jest niezgodna z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub nie uwzględnia jej postanowień;

2) uzasadnienie,

3) w przypadku skargi wnoszonej przez stronę postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – informacje lub dokumenty potwierdzające prawa

rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia, zawierające co najmniej numer działki ewidencyjnej oraz, o ile został ujawniony, numer jej księgi wieczystej.

7. Bieg terminu na wniesienie skargi rozpoczyna się po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło udostępnienie treści decyzji organu odwoławczego zgodnie z art. 72 ust. 6.

8. **Po przekazaniu sądowi administracyjnemu skargi, o której mowa w ust. 5**, sąd może, na wniosek **skarżącego**, wydać postanowienie o wstrzymaniu wykonania w całości lub w części zaskarżonej decyzji, jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków. Przepisy art. 61 § 4–6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi stosuje się odpowiednio.

9. Przepisów niniejszego artykułu nie stosuje się **w postępowaniu** w sprawie wydania albo zmiany decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14, 18 w ramach którego jest przeprowadzana ponowna ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

10. Organizacja ekologiczna lub strona, o których mowa w ust. 1 mogą żądać wznowienia postępowania w sprawie decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1, jeżeli po jej wydaniu została uchylona poprzedzająca je decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach. Art. 147–152 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

11. W przypadku uchylecia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ, który wydał tę decyzję, informuje niezwłocznie o jej uchyleniu organ właściwy do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1.

Uzasadnienie

Z przyczyn opisanych w uzasadnieniu do zmian w art. 86e rozszerzono katalog decyzji podlegających zaskarżeniu na wszystkie decyzje następcze wymienione w art. 72 ust. 1.

W art. 86g ust. 2 podkreślono jednocześnie, wynikającą z kodeksu postępowania administracyjnego zasadę, że organ odwoławczy nie jest związany granicami odwołania wniesionego przez organizację ekologiczną lub stronę postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowej, w celu uniknięcia wątpliwości czy organ drugiej instancji powinien kontrolować decyzję organu pierwszej instancji w zakresie wykraczającym poza granice odwołania. Przeciwna interpretacja tego przepisu stałaby w sprzeczności z przyjętym w polskim postępowaniu administracyjnym modelem postępowania odwoławczego jako postępowania polegającego na powtórnym merytorycznym rozpoznaniu sprawy. Konsekwencją tej zmiany, wynikającą z daleko idącej ostrożności i ryzyka zawężającej wykładni przepisów, jest zmiana w ust. 5 tego artykułu, gdzie podkreślono – zgodnie z regulacjami zawartymi w prawie o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej jako: p.p.s.a.) – zasadę braku związania sądu administracyjnego granicami skargi.

Doprecyzowano na wzór art. 49 par. 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, poprzez odwołanie do art. 72 ust. 6, mówiącego o sposobie publikowania decyzji, o których mowa

w art. 72 ust. 1, sposób liczenia terminu na wniesienie odwołania od decyzji organu pierwszej instancji i skargi do sądu administracyjnego na decyzję organu drugiej instancji, zachowując pierwotną intencję projektodawcy co do długości tych terminów. Dzięki temu uniknięto wątpliwości podnoszonych na etapie prac sejmowych, mówiących o tym, że termin na wniesienie skargi do sądu administracyjnego może upłynąć przed rozpoznaniem odwołania przez organ drugiej instancji. Jednocześnie usunięto zbędne w tych przepisach powtórzenia, że termin na wniesienie odwołania wynosi 14 dni, a na wniesienie skargi do sądu administracyjnego 30 dni, skoro terminy te wynikają wprost z k.p.a. oraz p.p.s.a.

W art. 86g ust. 5 dokonano zmian redakcyjnych w celu dostosowania brzmienia tego przepisu do odpowiadającego mu przepisu z art. 61 par. 3 p.p.s.a.

Dodatkowo dodano w art. 86 ust. 10 możliwości dla organizacji ekologicznych i stron postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowej występowania o wznowienie postępowania w sprawie decyzji następczej w sytuacji, gdy uchylona zostanie decyzja środowiskowa będąca podstawą tej decyzji następczej, co pozwoli w pełniejszym wymiarze na transpozycję dyrektywy i zapewni dostęp społeczeństwa do szerszego katalogu środków prawnych.

Jednocześnie w art. 86g ust. 11 dodano obowiązek poinformowania przez organ, który wydał decyzję środowiskową, organu wydającego decyzje następcze o uchyleniu decyzji środowiskowej, co umożliwi temu drugiemu organowi wszczęcie z urzędu postępowania wznowieniowego w trybie art. 145 par. 1 pkt 8 k.p.a., w sytuacji gdy zdążył on wcześniej wydać jedną z decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1.

7) w art. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) po art. 86d dodaje się art. 86e–86h w brzmieniu:

Art. 86h. 1. W przypadku gdy odwołanie od **decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1** lub skargę na **decyzję, o której mowa w art. 72 ust. 1** złoży strona postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, organ rozpatrujący odwołanie albo sąd mogą wystąpić do organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, w celu ustalenia, czy wnoszącemu odwołanie albo skarżącemu przysługuje przymiot strony postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. Organ, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, udziela odpowiedzi na wystąpienie, o którym mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

3. Wystąpienie, o którym mowa w ust. 1, zawiesza bieg terminu na rozpatrzenie odwołania lub skargi.”

Uzasadnienie

Z przyczyn opisanych w uzasadnieniu do zmian w art. 86e rozszerzono katalog decyzji podlegających zaskarżeniu na wszystkie decyzje następcze wymienione w art. 72 ust. 1.

8) w art. 8 pkt. 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w art. 9ac uchyla się ust. 2–4;”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji o pozwoleniu na budowę linii kolejowej z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub z postanowieniem, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z pozwoleniem na budowę), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa. Ponadto, wyjątki określone w projekcie dotyczą wyłącznie decyzji o pozwoleniu na budowę, nie zaś decyzji „lokalizacyjnej”.

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

9) w art. 9 w pkt. 4 otrzymuje brzmienie:

„4) uchyla się art. 31.”

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub z postanowieniem, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z zezwoleniem na realizację inwestycji drogowej), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa.

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

10) w art. 11 pkt. 3 otrzymuje brzmienie:

„3) uchyla się art. 13;”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub z postanowieniem, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z zezwoleniem na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa.

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

11) W art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

w pkt. 2 uchyla się lit. b.

pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„uchyla się art. 36 ust. 1 i 2.”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub z postanowieniem, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z decyzją lokalizacyjną lub inwestycyjną), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa. Ponadto, wprowadzony projektem wyjątek dotyczy tylko

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

Z tych samych przyczyn konieczne jest uchylenie przepisu, który ogranicza możliwość wstrzymania wykonalności decyzji przez organ odwoławczy.

12) w art. 14 w pkt. 4 otrzymuje brzmienie:

“4) uchyla się art. 15;”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub z postanowieniem, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy OOS. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z zezwoleniem na realizację inwestycji), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOS (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa.

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

13) w art. 15 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uchyla się art. 33.”

Ewentualnie:

„2) w art. 33 uchyla się ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

2. Do postępowania w sprawie koncesji, poprzedzonej decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, stosuje się przepisy art. 86f ust. 6, art. 86g oraz art. 86h ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

3. Do koncesji, poprzedzonej decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, stosuje się przepisy art. 72 ust. 6 i 6a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.”

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dn. 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (dalej: PGG), zmienianej w art. 15 projektu.

Obecnie obowiązujący art. 33 ustawy PGG brzmi: “Jeżeli koncesja jest poprzedzona decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach podjętą w postępowaniu toczącym się z udziałem społeczeństwa, w postępowaniu koncesyjnym nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznych.” Przepis ten całkowicie wyklucza udział organizacji społecznych (w tym ekologicznych) w postępowaniu koncesyjnym, jeżeli zostało ono poprzedzone decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach wydaną w postępowaniu z udziałem społeczeństwa.

Projekt przewiduje oznaczenie dotychczasowej treści art. 33 jako ust. 1 oraz dodanie nowych ust. 2 i 3, zgodnie z którymi w sprawach dotyczących koncesji stosuje się art. 72 ust. 6 i 6a, art. 86f ust. 6, art. 86g oraz art. 86h ustawy OOS w brzmieniu nadanym projektem. Art. 86g ustawy OOS w brzmieniu nadanym projektem umożliwia organizacjom ekologicznym składanie odwołań i skarg na koncesję poprzedzoną decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Tym samym obecny art. 33 jest logicznie sprzeczny z projektowanymi przepisami. Pozostawienie go w ustawie jako ust. 1, a następnie dodanie projektowanych ust. 2 i 3 skutkuje wzajemną sprzecznością tych jednostek redakcyjnych, w szczególności ust. 1 i 2.

Jednocześnie za zbędne należy uznać dodawanie do PGG projektowanego art. 33 ust. 2 i 3 – przepisy te stanowią superfluum. Stosowanie art. 72 ust. 6 i 6a, art. 86f ust. 6, art. 86g oraz art. 86h ustawy OOS w brzmieniu nadanym projektem wynika bezpośrednio z tychże przepisów. Art. 72 ust. 6 i 6a w brzmieniu nadanym projektem odwołują się do art. 72 ust. 1, a zatem obejmują również koncesje wymienione w art. 72 ust. 1 pkt 4. Art. 86f ust. 6, art. 86g oraz art. 86h odwołują się do pojęcia „zezwolenia na inwestycję”, które jest zdefiniowane w art. 86f ust. 5 i obejmuje również koncesje wymienione w art. 72 ust. 1 pkt 4.

Wobec powyższego niezbędne jest uchylene art. 33 PGG. Jednocześnie nie zachodzi potrzeba odsyłania w treści PGG do wymienionych wyżej przepisów ustawy OOS, ponieważ ich stosowanie w postępowaniu koncesyjnym wynika bezpośrednio z ich treści.

14) w art. 15 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) w art. 42 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

Ust. 1 nie stosuje się w przypadku:

uchylenia lub stwierdzenia nieważności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedzającej koncesję,

niezgodności koncesji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.”

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dn. 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (dalej: PGG), zmienianej w art. 15 projektu.

Art. 42 ust. 1 PGG stanowi, że w sprawach dotyczących koncesji rozpoczęcie działalności objętej koncesją uważa się za zaistnienie nieodwracalnych skutków prawnych (pkt 1); uchylenie (zmiana) koncesji w wyniku wznowienia postępowania nie może nastąpić z upływem roku od dnia rozpoczęcia określonej nią działalności (pkt 2). Przepis ten, choć inaczej sformułowany, jest analogiczny do podobnych przepisów w tzw. specustawach (np. art. 31 ustawy z dn. 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych). W obecnym stanie prawnym w wielu przypadkach niemożliwe jest uchylenie koncesji pomimo uchylenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (np. wyrokiem sądu lub decyzją wydaną po wznowieniu postępowania). Projekt wprowadza zmiany w analogicznych przepisach tzw. specustaw, umożliwiając podważenie zezwoleń na inwestycje w przypadku niezgodności z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Pominięcie w projekcie art. 44 PGG należy uznać za przeoczenie projektodawcy. Poprawka jest zbieżna z analogicznymi zmianami, które projekt wprowadza w tzw. specustawach. Jednocześnie doprecyzowano, że stosowanie art. 42 ust. 1 jest wyłączone nie tylko w przypadku niezgodności koncesji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, ale również w przypadku uchylenia lub stwierdzenia nieważności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedzającej koncesję.

15) W art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

w pkt 2 uchyla się lit. b.;

pkt 3 otrzymuje brzmienie: “w art. 38 w ust. 1 usuwa się sformułowanie “z wyłączeniem art. 61 § 3 tej ustawy,”;

po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: “3a) w art. 38 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: “5. Do skarg na decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach nie stosuje się terminów, o których mowa w art. 86f ust. 2–4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.”;”;

pkt 4 otrzymuje brzmienie: “w art. 39 uchyla się ust. 1 i 2.”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub z postanowieniem, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z decyzją lokalizacyjną lub inwestycyjną), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa. Ponadto, wprowadzony projektem wyjątek dotyczy tylko pozwolenia na budowę inwestycji w zakresie terminalu, a pomija decyzję „lokalizacyjną”.

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

Z tych samych przyczyn konieczne jest uchycenie przepisów ograniczających możliwość wstrzymania wykonalności decyzji przez organ odwoławczy lub sąd.

16) W art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

w pkt 2 uchyla się lit. a;

pkt 3 otrzymuje brzmienie: “3) w art. 26 w ust. 1 usuwa się sformułowanie “art. 61 § 3–6,”;”;

po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: “3a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: “Do skarg na decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach nie stosuje się terminów, o których mowa w art. 86f ust. 2–4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o dostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.”;”;

pkt 4 otrzymuje brzmienie „4) w art. 27 uchyla się ust. 1, 2 i 4.”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub z postanowieniem, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z decyzją lokalizacyjną lub inwestycyjną), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa.

Powyzsza zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

Z tych samych przyczyn konieczne jest uchYLECIE przepisów ograniczających możliwość wstrzymania wykonalności decyzji przez organ odwoławczy lub sąd.

17) W art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) w art. 30 uchyla się ust. 3–5;”;

po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: „3a) w art. 31 uchyla się ust. 1;”;

pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) w art. 32 uchyla się ust. 1 i 2;”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. o inwestycjach w zakresie budowy drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie infrastruktury dostępowej z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z zezwoleniem).

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

Z tych samych przyczyn konieczne jest uchycenie przepisów ograniczających możliwość wstrzymania wykonalności decyzji przez organ odwoławczy lub sąd.

18) W art. 21 wprowadza się następujące zmiany:

pkt. 1 otrzymuje brzmienie: „1) w art. 84 usuwa się sformułowanie „, z wyłączeniem art. 61 § 3 tej ustawy.”;”;

pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) w art. 94 uchyla się ust. 1 i 2;”;

pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) w art. 95 uchyla się ust. 2.”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności pozwolenia na budowę z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z zezwoleniem), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa.

Co więcej za całkowicie niedopuszczalny należy uznać art. 21 pkt 4 lit. a ustawy, który prowadzi do dalszego ograniczenia możliwości podważenia pozwolenia na budowę poprzez skrócenie terminu, po upływie którego sąd może orzec jedynie o tym, że decyzja narusza prawo - z jednego roku do 60 dni od dnia w którym decyzja stała się ostateczna.

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

Z tych samych przyczyn konieczne jest uchYLENIE przepisów ograniczających możliwość wstrzymania wykonalności decyzji przez sąd.

19) W art. 22 wprowadza się następujące zmiany:

w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie: “b) uchyla się ust. 7;”;

pkt 3 otrzymuje brzmienie: “3) w art. usuwa się sformułowanie “, z wyłączeniem art. 61 § 3 tej ustawy oraz”;

pkt 4 otrzymuje brzmienie: “4) w art. 37 uchyla się ust. 1 i 2.”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub z postanowieniem, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z decyzją lokalizacyjną lub inwestycyjną), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa. Ponadto, wprowadzony projektem wyjątek dotyczy tylko pozwolenia na budowę strategicznej inwestycji w sektorze naftowym, a pomija decyzję „lokalizacyjną”.

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

Z tych samych przyczyn konieczne jest uchylenie przepisów ograniczających możliwość wstrzymania wykonalności decyzji przez organ odwoławczy lub sąd.

20) W art. 23 wprowadza się następujące zmiany:

pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie: „b) uchyla się ust. 7;”;

po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu: “2a) w art. 29: a) uchyla się ust. 1, b) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. W sprawach skarg na decyzje, o których mowa w niniejszej ustawie, przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi. Sąd rozpatruje skargę w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.”;”;

pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) w art. 30 uchyla się ust. 1 i 2.”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o inwestycjach w zakresie budowy Muzeum Westerplatte i Wojny 1939 – Oddziału Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z zezwoleniem).

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. „specustawach”.

Z tych samych przyczyn konieczne jest uchYLENIE przepisów ograniczających możliwość wstrzymania wykonalności decyzji przez organ odwoławczy lub sąd.

21) W art. 24 wprowadza się następujące zmiany:

pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie: „b) uchyla się ust. 7;”;

pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) w art. 35: a) uchyla się ust. 1, b) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. W sprawach skarg na decyzje, o których mowa w niniejszej ustawie, przekazanie akt i odpowiedzi na skargę następuje w terminie 15 dni od dnia otrzymania skargi. Sąd rozpatruje skargę w terminie 30 dni od dnia otrzymania akt wraz z odpowiedzią na skargę.”;”;

pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) w art. 36 uchyla się ust. 1 i 2”.

Uzasadnienie

Dotyczy ustawy z dnia 9 sierpnia 2019 r. o inwestycjach w zakresie budowy portów zewnętrznych.

Proponowane przepisy w dalszym ciągu ograniczają zakres kontroli sądowej. Sytuacja, w której decyzja dotknięta kwalifikowaną wadą prawną z art. 145 lub 156 KPA nie może zostać skutecznie podważona jest nieakceptowalna w demokratycznym państwie prawnym. Projekt wprowadza wyjątek do ww. reguły jedynie w dwóch sytuacjach: niezgodności decyzji z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach lub z postanowieniem, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ. Projekt nie uwzględnia sytuacji, w których dochodzi do uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji środowiskowej (co nie jest równoznaczne z niezgodnością tej decyzji z decyzją lokalizacyjną lub inwestycyjną), a tym bardziej sytuacji, w których postanowienie z art. 90 ust. 1 ustawy OOŚ (od którego nie przysługuje samoistny środek odwoławczy, ale podlega kontroli instancyjnej wraz z decyzją główną) zostało wydane z naruszeniem prawa. Ponadto, wprowadzony projektem wyjątek dotyczy tylko pozwolenia na budowę w zakresie portu zewnętrznego, a pomija decyzję “lokalizacyjną”.

Powyższa zmiana jest niezbędna dla zapewnienia pełnej skuteczności środkom odwoławczym dotyczącym przedsięwzięć uregulowanych w tzw. “specustawach”.

Z tych samych przyczyn konieczne jest uchylenie przepisów ograniczających możliwość wstrzymania wykonalności decyzji przez organ odwoławczy lub sąd.

22) art. 26–28 otrzymują brzmienie:

„Art. 26. 1. Do postępowań dotyczących decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną, w których termin na wniesienie odwołania lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez strony tych postępowań nie upłynął przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1–25, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że:

1) organ właściwy do wydania decyzji, o których mowa w **art. 72 ust. 1** ustawy zmienianej w art. 1, poprzedzonych decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, realizuje obowiązki, o których mowa w art. 72 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy;

2) termin na wniesienie odwołania dla organizacji ekologicznych lub stron, o których mowa w art. 86g ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, **rozpoczyna się po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło udostępnienie treści tych decyzji zgodnie z pkt 1.**

2. W przypadku postępowań dotyczących decyzji, o których mowa w **art. 72 ust. 1** ustawy zmienianej w art. 1, poprzedzonych decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, zakończonych decyzją ostateczną, w których termin na wniesienie skargi do sądu administracyjnego przez strony tych postępowań nie upłynął przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

1) organ właściwy do wydania tych decyzji realizuje obowiązki, o których mowa w art. 72 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy;

2) termin na wniesienie skargi dla organizacji ekologicznych lub stron, o których mowa w art. 86g ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, **rozpoczyna się po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło udostępnienie treści tych decyzji zgodnie z pkt 1.**

3. Do postępowań dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1–25, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

1) nie podał do publicznej wiadomości informacji zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, realizuje obowiązki, o których mowa w art. 85 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy;

2) podał do publicznej wiadomości informacje zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, nie jest obowiązany do realizacji obowiązków, o których mowa w art. 85 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. W przypadku postępowań dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zakończonych decyzją ostateczną organ właściwy do wydania decyzji

o środowiskowych uwarunkowaniach realizuje obowiązki, o których mowa w art. 85 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, niezwłocznie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie podał do publicznej wiadomości informacji zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

5. Do postępowań dotyczących decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się wymogu dołączania załącznika graficznego określającego przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz przewidywany obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Art. 27. Do stwierdzenia nieważności decyzji, o których mowa w **art. 72 ust. 1** ustawy zmienianej w art. 1, wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, **stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1–25, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą**, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 28. Do postępowań sądowoadministracyjnych dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzji, o których mowa w **art. 72 ust. 1** ustawy zmienianej w art. 1, poprzedzonych decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach, wszczętych i niezakończonych prawomocnym orzeczeniem przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1–4, art. 6, art. 8–12 i art. 14–25, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

1) został złożony do sądu wniosek o wstrzymanie wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, termin rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 86f ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, jest liczony od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy;

2) zostało złożone do Naczelnego Sądu Administracyjnego zażalenie na postanowienie w sprawie wstrzymania wykonania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, termin rozpatrzenia zażalenia, o którym mowa w art. 86f ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, jest liczony od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

Uzasadnienie

Proponowane zmiany w art. 26–28 są konsekwencją zmian wprowadzonych we wcześniejszych poprawkach, w szczególności dot. zakresu zastosowania projektu do wszystkich decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 ustawy oraz sposobu obliczania terminów na złożenie odwołania lub skargi do sądu administracyjnego.